

De voorbereidingen op de Brexit van de Belastingdienst niet-Douane

*De impact, maatregelen en implementatie van
een no-deal Brexit voor de Belastingdienst niet-Douane*

7 december 2018

Inleiding

Op 30 maart 2019 treedt het Verenigd Koninkrijk (hierna: VK) uit de Europese Unie (hierna: EU). Dat is twee jaar nadat de uittredingsprocedure in werking trad. Het bedrijfsleven en de overheid bereiden zich voor op de Brexit. Inmiddels ligt er een voorlopig terugtrekkingsakkoord. Totdat het zeker is dat dit akkoord in werking treedt, gaat de Belastingdienst onverminderd door met de voorbereidingen op een no-deal scenario. Dit scenario heeft naar verwachting grote impact op de uitvoering. Dit betekent dat het VK op 30 maart de EU verlaat zonder een terugtrekkingsakkoord. Er geldt dan geen vrijhandelsovereenkomst met het VK. Voor de toepassing van fiscale wet- en regelgeving betekent dit dat de Europese regelgeving wegvalt en het VK een derde land is.

Om de uitvoeringsgevolgen van een no-deal zo goed mogelijk in kaart te brengen, heeft de Belastingdienst in kaart gebracht wat de uitvoeringsconsequenties zijn van een no-deal Brexit. Dit is gedaan aan de hand van negentien uitvoeringstoetsen voor de verschillende belastingmiddelen en -processen. Op basis van die uitvoeringstoetsen stelt de Belastingdienst per middel een implementatieplan op. Deze plannen geven een overzicht van de interne acties en communicatieacties naar burgers en bedrijven.

De analyse bevat drie delen:

Deel 1 gaat in op de drie grootste uitdagingen van de Brexit voor de niet-Douane onderdelen van de Belastingdienst (p. 3).

Deel 2 schetst de grootste veranderingen voor burgers en bedrijven en voor de Belastingdienst. De Brexit heeft de grootste uitvoeringsconsequenties voor de omzetbelasting, inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, de FIOD en voor de invordering (p. 6).

Deel 3 beschrijft de impact van een no-deal Brexit voor andere belastingmiddelen met een beperkte impact (p. 11).

De uitdagingen van een no-deal Brexit

De Belastingdienst heeft tijd nodig om uitvoering te geven aan de uitkomst van de onderhandelingen. In het reguliere proces ligt er concrete wet- en regelgeving waar de Belastingdienst zich op voorbereidt. De voorbereiding op de Brexit kent onvoorspelbaarheden: het tijdsplan van de onderhandelingen staat niet vast, de vorm die de Brexit krijgt evenmin en ook de reactie van burgers en bedrijven is onzeker. Dat leidt tot drie uitdagingen.

De uitdagingen

1. Op tijd klaar zijn

De eerste uitdaging is de harde deadline van 30 maart 2019. Hoewel het onduidelijk blijft wanneer er definitief een geratificeerd terugtrekkingsakkoord komt, moeten maatregelen voor eind maart zijn getroffen. In het geval van een no-deal laat deze datum weinig ruimte om de acties gefaseerd en over een langere periode uit te voeren. Het is immers nog niet bekend of er een overgangperiode komt. Mogelijk beschikken burgers en bedrijven niet tijdig over de voor hen relevante informatie of kunnen zij niet of niet op tijd op de producten en diensten van de Belastingdienst rekenen, zoals aangifteprogramma's.

Om dit zo veel mogelijk te voorkomen en mogelijke gevolgen te beperken moeten twee zaken worden voorbereid. De administratieve processen moeten intern worden ingericht en de kennis over de veranderingen moet op orde zijn. Daarvoor moet capaciteit worden vrijgemaakt. Een tweede voorbereiding is de communicatie naar burgers en bedrijven. Zij moeten zoveel als mogelijk pro-actief en gericht worden benaderd over wat zij kunnen doen om zich voor te bereiden. Dat is een krap tijdsplan.

Uitgangspunt van deze impactanalyse is de voorbereiding van de Belastingdienst op een no-deal scenario. Als er uiteindelijk toch een akkoord uit de onderhandelingen komt dat een ander scenario omvat, zullen de voorbereidingen daarop moeten worden aangepast. Ook dat kost tijd.

2. Gedrag van burgers en bedrijven

Het gedrag van burgers en bedrijven in reactie op de Brexit kan lastig worden voorspeld. Het is onzeker hoeveel burgers en bedrijven gebruik zullen maken van een aanvraag of regeling, waardoor piekbelasting niet kan worden voorspeld. Het is ook mogelijk dat meer bedrijven vanuit het VK besluiten zich als gevolg van de Brexit te vestigen in Nederland. Tot slot is niet elke impact van de Brexit volledig te overzien. Het is mogelijk dat de Belastingdienst bepaalde zaken, zeker als deze gedragsafhankelijk zijn, nog niet in beeld heeft. Risico is dat er op 30 maart 2019 hiervoor nog geen proces is ingericht. De uitvoeringstoetsen doen aannames met betrekking tot het gedrag van burgers en bedrijven op basis van expertinschattingen.

Ook de processen die voor de Brexit moeten worden ingericht stroken niet altijd met de reguliere processen. Een voorbeeld daarvan is de aangiftetermijn. De datum van uittreding valt niet samen met de tijdvakken die de Belastingdienst hanteert. Er moet hier een apart proces voor worden ingericht, aangezien het niet mogelijk is om de tijdvakken anders in te richten. Voor dit soort aangepaste processen moet extra geld, capaciteit en tijd worden uitgetrokken. Ook zijn deze processen, die naast het massale proces worden ingericht, kwetsbaar.

3. Toch een deal

Een derde uitdaging is de uitvoering van het scenario dat uit de onderhandelingen volgt. Als er voor 30 maart toch nadere afspraken tussen het VK en de EU worden gemaakt, moet de Belastingdienst in de voorbereidingen van koers veranderen. In het geval van een deal worden er Europese afspraken gemaakt. Daarbij is tijdige implementatie een risico. Dit geldt ook voor mogelijke bilaterale afspraken tussen Nederland en het VK en voor overgangsrecht in Nederlandse wet- en regelgeving.

De voorbereiding op een no-deal Brexit

De Belastingdienst heeft per belastingmiddel waar nodig maatregelen benoemd om de voorbereiding vorm te geven. Dit zijn deels interne maatregelen, zoals het op orde brengen van de interne processen en interne communicatie. Andere maatregelen zijn extern gericht en hebben tot doel burgers en bedrijven op tijd te informeren over de mogelijke gevolgen en voorbereidingen die zij kunnen treffen. Ook burgers en bedrijven die als gevolg van de Brexit geen aanspraak meer kunnen maken op Toeslagen of socialezekerheidsregelingen moeten daarover worden geïnformeerd. Deze veranderingen hebben beperkte impact op de processen van de Belastingdienst. De stroom vragen levert wel extra werk op.

Interne voorbereidingen

Voordat burgers en bedrijven over een verandering worden geïnformeerd moet de interne organisatie op dat onderdeel zijn voorbereid. Dit houdt in dat de processen op tijd zijn aangepast en voldoende personele capaciteit gereed moet zijn voor een piekbelasting. Voorbeelden daarvan zijn het voeren van vooroverleg en de verstrekking van een zogenoemde artikel 23-vergunning die het eenvoudiger maakt om handel te drijven met het VK als derde land.

Processen en personeel

Interne voorbereidingen van de Belastingdienst zien op:

1. Er geldt een *aanpassing van de systemen*, bijvoorbeeld als de tijdvakken waar in het normale proces mee wordt gewerkt, niet kunnen worden aangesloten op het Brexit moment eind maart. Alle uitzonderingen die worden gemaakt vragen voorbereidende personele capaciteit.
2. In andere gevallen geldt een *piekbelasting*, omdat de verwachting is dat veel burgers en bedrijven tussen januari en maart 2019 hun situatie fiscaal in orde willen maken.
3. Dat hangt samen met de derde *aanpassing van personele capaciteit*. Mensen moeten tijdig inzetbaar en opgeleid zijn, zodat zij de processen in werking kunnen zetten, aanvragen kunnen afdoen en vragen kunnen beantwoorden. Om medewerkers op te leiden worden per onderwerp overzichten gemaakt met veelgestelde vragen. Ook worden werkoverleggen en vaktechnische bijeenkomsten georganiseerd.
4. Tot slot moeten er *informatiebrieven* worden klaargezet om op de juiste momenten de juiste groepen burgers en bedrijven te informeren. Ook desbetreffende medewerkers die direct contact hebben met de klanten moeten geïnformeerd zijn.

De wijzigingen in de informatievoorziening hangen samen met het verschuiven van het VK van een EU-lidstaat naar een zogenoemd derde land. Omdat de Belastingdienst in de huidige processen al derde landen kent, blijft het aantal IV-aanpassingen beperkt. De benodigde personele capaciteit kent enerzijds een tijdelijke en anderzijds een meer structurele component. De tijdelijke component hangt samen met de hierboven genoemde factoren. Voorbeelden daarvan zijn het beoordelen van de artikel 23-vergunningsaanvragen in het proces van de omzetbelasting, de verwachte onjuiste aangiften in het eerste jaar na de Brexit en de verzoeken om vooroverleg van bedrijven.

De structurele component ziet op de handhaving en de extra werkzaamheden door het ontstaan van een slechtere informatiepositie door minder informatieuitwisseling en rechtshulpverzoeken die niet alleen meer doorlooptijd gaan kosten maar ook inhoudelijk tijdrovender zullen zijn.

Brede communicatie

Naast de communicatie naar specifieke doelgroepen (en hun vertegenwoordigers) die zich gericht moeten voorbereiden op een mogelijk no-deal scenario, zet de Belastingdienst in samenwerking met Douane een aantal brede kanalen in waarmee burgers en bedrijven worden geïnformeerd over de consequenties. Dit is o.a. een Brexit-pagina op de website, waar klanten van Douane en Belastingdienst, kunnen lezen over de veranderingen. Daarnaast wordt content op de overheidsbrede websites als www.brexitloket.nl en www.hulpbijbrexit.nl waar nodig aangevuld met informatie en handelingsperspectieven op het fiscale vlak. Zodra content op de website beschikbaar is, wordt er actief over de Brexit bericht op de Intermediardagen, het Forum Fiscaal dienstverleners, het Forum Salaris, en de eigen sociale media. Waar mogelijk wordt in de communicatie gezamenlijk opgetrokken met andere (overheids)organisaties. De kwaliteit en helderheid van de informatievoorziening naar burgers en bedrijven staat voorop.

Timing

De Belastingdienst streeft ernaar burgers en bedrijven die zich expliciet moeten voorbereiden, voldoende tijd te geven om zich aan te passen aan de nieuwe situatie. Doelgroepen worden waar mogelijk en wenselijk gericht benaderd. Indien hiervoor brieven worden verzonden, vindt de verzending gefaseerd plaats, zodat afdelingen die klantreacties moeten verwerken (w.o. de BelastingTelefoon) in staat zijn deze binnen gebruikelijke termijnen te behandelen. Totdat de uitkomst van de onderhandelingen bekend is, wordt in brieven het voorbehoud gemaakt dat de gedeelde informatie nog kan wijzigen.

Veranderingen door een no-deal Brexit

Vijf belangrijkste veranderingen voor burgers en bedrijven

1. Nederlandse ondernemers

Er zijn 35.000 Nederlandse ondernemers die handeldrijven met het VK. Belastingplichtigen die regelmatig goederen uit het VK verwerven, komen na een no-deal Brexit in aanmerking voor een artikel 23-vergunning. Met deze vergunning hoeft de ondernemer bij de Douane geen btw te betalen, maar kan deze aangeven en eventueel als voorbelasting verrekenen in de btw-aangifte. Zij ontvangen hierover een brief. Ondernemers van wie reeds bekend is dat zij aan de voorwaarden voldoen, kunnen de vergunning aanvragen via een aanvraagformulier. Ondernemers van wie dat nog niet bekend is, bijvoorbeeld omdat zij nog niet zo lang actief zijn, moeten dit vernemen via algemene communicatiekanalen van de Belastingdienst. Deze ondernemers kunnen desgewenst een aanvraag doen via het aanvraagformulier.

2. Nederlandse gepensioneerden in het VK

In de inkomstenbelasting zijn er veranderingen voor 10.000 Nederlandse gepensioneerden in het VK. Vooralsnog heeft een deel van deze groep recht op fiscale tegemoetkomingen welke na een harde Brexit komen te vervallen. Ook de Europese socialezekerheidsregelingen komen te vervallen op het moment dat de Brexit definitief is, dit heeft voor deze groep een mogelijke verandering van sociaalzekerheidsstelsel tot gevolg. Dit heeft geen consequenties voor de interne processen van de Belastingdienst, maar burgers moeten wel tijdig op de hoogte worden gesteld. Bij een no-deal Brexit zonder maatregelen verliezen deze burgers het recht op toeslagen.

3. Britse werknemers die werken in Nederland

Ook werknemers uit het VK die in Nederland werkzaam zijn, moeten worden geïnformeerd. Werknemers uit het VK hebben voor 30 maart 2019 verblijfs- of tewerkstellingsvergunningen nodig om in Nederland aan het werk te blijven. In dit kader werkt de Belastingdienst samen met de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Ook voor deze groep vervalt een aantal fiscale tegemoetkomingen waaronder de heffingskortingen, de hypotheekrenteaftrek en de persoonsgebonden aftrekposten. De voor EU-lidstaten geldende verkeersvrijheden en detacheringsregelingen zijn niet langer van toepassing op de Britse uitgezonden werknemers in het geval van een no-deal Brexit zonder maatregelen. Voor de toeslagen van deze werknemers geldt, mits zij een geldige verblijfstitel verkrijgen, dat het recht op toeslagen na de Brexit behouden blijft.

4. Ondernemingen met VK als onderdeel van concernstructuur

Er zijn ruim 3.000 ondernemingen bekend die een juridische structuur hebben waar het VK onderdeel van uitmaakt. Een groot aantal ondernemingen heeft een aandeelhouder/moeder of deelneming/dochter in het VK. Na de Brexit is een aantal EU-regels in de directe belastingen (Moeder-dochterrichtlijn, interest- en royaltyrichtlijn en de fusierichtlijn) niet langer van toepassing. Een fiscale eenheid tussen Nederlandse entiteiten en in het VK gevestigde maatschappijen is niet langer mogelijk. Dit betekent dat het lastiger wordt voor ondernemingen met deze structuur om gebruik te maken van de fiscale faciliteiten. Ondernemingen moeten op de hoogte worden gebracht. Een deel van deze ondernemingen zal de bedrijfsstructuur willen aanpassen. Dit leidt naar verwachting tot extra verzoeken tot vooroverleg. Daar is extra capaciteit voor nodig. Het is ook mogelijk dat meer bedrijven vanuit het VK besluiten zich als gevolg van de Brexit te vestigen in Nederland. Dit brengt extra werk met zich mee, waarvoor capaciteit nodig is.

5. Toeslagontvangers

Een laatste doelgroep die moet worden geïnformeerd zijn de 1.000 toeslagontvangers in het VK. Bij een no-deal Brexit zonder maatregelen verliezen burgers die op basis van de huidige EU-verordening recht op toeslag hebben, dit recht. Zij moeten bij de Belastingdienst terecht kunnen voor goede informatie en om juiste aanvragen, wijzigingen en stopzettingen te kunnen doen. Ook zijn er toeslagontvangers die in Nederland wonen. De ontvangers met een geldige verblijfstitel behouden het recht op toeslagen.

Vier belangrijkste veranderingen voor de Belastingdienst

De uitvoeringstoetsen geven inzicht in de uitvoeringsconsequenties voor de Belastingdienst bij een no-deal Brexit. De tabel geeft de impact per belastingmiddel weer.

Middel / Impact		Groot	Beperkt	Geen/weinig
Omzetbelasting		X		
Inkomstenbelasting en sociale zekerheid		X		
Vennootschaps- en dividend belasting		X		
FIOD		X		
Invordering		X		
Loonheffing			X	
Toeslagen			X	
Gegevensuitwisseling			X	
Assurantiebelastingen				X
Autobelastingen				x
BES- eilanden				X
Kansspelbelastingen				X
Milieubelastingen				X
Overdrachtsbelasting				X
Schenk- en erfbelasting				X
Verhuurdersheffing				X
Formeel recht				X

Tabel 1. Impact per belastingmiddel.

Bij een aantal middelen wordt weinig tot geen impact verwacht ten gevolge van een no-deal Brexit. De impact van een no-deal-scenario wordt voor deze middelen opgevangen in de reguliere werkstromen. Er worden geen budgettaire gevolgen verwacht.

Omzetbelasting

Impact

Een no-deal Brexit heeft gevolgen voor de omzetbelasting.

- De leveringen van *goederen* van en aan ondernemers in het VK kwalificeren niet meer als intracommunautaire transacties, maar als invoer en uitvoer. Hierdoor vervallen de administratieve verplichtingen die zijn verbonden aan intracommunautaire leveringen, zoals de verplichtingen tot het doen van een opgave intracommunautaire leveringen. Daarnaast krijgen de desbetreffende belastingplichtigen te maken met Douane.
- Deze administratieve verplichtingen die zijn verbonden aan intracommunautaire leveringen vervallen ook voor de *diensten* die verricht worden aan de ondernemers in het VK.
- Bepaalde diensten aan niet-ondernemers/particulieren, die gevestigd of woonachtig zijn in het VK, zullen voor de btw niet (meer) belastbaar zijn in Nederland maar in het VK. Het betreft onder andere diensten als: de overdracht en het verlenen van auteursrechten en soortgelijke rechten, reclamediensten, diensten verricht door raadgevende personen en soortgelijke diensten, bepaalde bank-, financiële en verzekeringsverrichtingen, het beschikbaar stellen van personeel en verhuur van bepaalde roerende lichamen, etc.
- Tenslotte kan, door het ontbreken van historische gegevens bij de afhandeling van nog lopende heffingsprocessen, een negatief budgettair effect voor de omzetbelasting ontstaan. Bijvoorbeeld doordat een signaal voor correctie ontbreekt.

Acties

De Belastingdienst informeert ondernemers over de aanvraag van een artikel 23 vergunning door hen gericht te benaderen over de veranderingen. De Belastingdienst past de ondersteunende systemen (VIES, VAT Refund, MOSS) aan. De periode daarvoor is relatief kort. Om de impact beter in kaart te brengen zijn aan de EU vragen gesteld over de wijzigingen voor MOSS en VAT Refund.

De Belastingdienst verwacht extra vragen over de aangiften omzetbelasting. De verwachting is dat ondernemers administratieve vergissingen en fouten zullen maken die leiden tot onjuiste aangiften. Dit hangt samen met extra vragen over (de status van) naheffingen, boetes en betalingen. Dit betreft zowel de uitvoer als de invoer. De verkenning geeft aan dat het in totaal om een doelgroep gaat van 120.000 btw-nummers (met een veelvoud aan aangiften).

Inkomstenbelasting en sociale zekerheid

Impact niet-winst

De impact van de Brexit op de inkomstenbelasting betreft enkele tienduizenden personen die

- in het VK wonen en Nederlands pensioen of ander inkomen ontvangen of
- in Nederland wonen, maar afkomstig zijn uit het VK, of
- in Nederland werken maar wonen in het VK.

Voor deze personen en voor personen die door een gedragswijziging onder het Brexit-bereik gaan vallen is er impact. Zij moeten bij de Belastingdienst terecht kunnen voor goede informatie en om juiste aangiften/teruggaafverzoeken en dergelijke te kunnen doen. Dit is in het Brexit-jaar 2019, waarin er sprake is van een deeljaar, extra complex. De voorlopige aanslagprogrammatuur kan niet meer tijdig worden aangepast, gelet op de (nog altijd voortdurende) onzekerheid over de uiteindelijke variant. Daarnaast is te verwachten dat betrokken personen hun gedrag aan zullen passen. Een deel van de belastingplichtigen is niet meer zoals voorheen kwalificerend buitenlands belastingplichtige. Dit betekent voor hen een belastingnadeel. Het is te verwachten dat zij zullen zoeken naar wegen om dat nadeel te verzachten. Tot slot is er een besparing op toezicht doordat inwoners van het VK geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen meer zijn, waardoor een eenvoudiger behandelwijze volstaat.

Impact winst

Een no-deal Brexit zal voor het bedrijfsleven zelf (economische) gevolgen hebben. Denk hierbij aan meer kosten (importheffingen) of minder omzet voor ondernemers die handeldrijven met het VK. Dit raakt op zichzelf gezien niet de wet- en regelgeving voor de IB-winst. Verplaatsing van activiteiten/ondernemingen als gevolg van de Brexit zal met name spelen bij de grotere ondernemingen, die veelal in een bv-vorm worden gedreven. Eventuele winstbepalingsaspecten voor deze ondernemingen gedreven in een vennootschap spelen met name op het gebied van de vennootschapsbelasting en dividendbelasting. Er zijn wel een aantal bepalingen voor IB-ondernemers in de Wet IB 2001 waarbij wordt verwezen naar Europa. In die gevallen kan de Brexit gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de toepassing van ondernemersfaciliteiten, met name voor MKB-ondernemers.

Sociale zekerheid

In de situatie waarin geen terugtrekkingsakkoord tot stand komt, zijn de Europese verordeningen betreffende coördinatie - en uitvoering van socialezekerheidsstelsels na de Brexit niet meer van toepassing in relatie tot het VK. Daarbij is het huidige beeld dat wordt teruggevallen op het nationale recht. Op grond van een drietal verordeningen valt een specifieke groep burgers van het VK na 29 april 2019 toch onder de personele werkingssfeer van Verordening (EG) nr. 883/2004 zolang zij legaal op het grondgebied van een van de lidstaten van de EU verblijven en er sprake is van een grensoverschrijdend element tussen minimaal twee lidstaten.

Acties

De volgende acties zijn nodig:

- Aanpassing van producten, aanpassing van systemen.
- Inrichten van dienstverlening en informatie op maat.
- Intensiveringen van toezicht op de gebieden:
 - Deeljaar 2019 in verband met correcte aangifte en afwijking tussen voorlopige en definitieve aanslagen;
 - Bij meer (re)migratie: meer arbeidsintensieve migratiebiljetten;
 - Mogelijk meer af te geven verdragsverklaringen;
 - Bij een toename van arbeidsmigranten die niet meer in VK kunnen werken: toezicht op woonplaats en belastingplicht;
 - Toename van toezicht op zeer vermogende personen uit Nederland, die nu in het VK wonen en hun gedrag aan kunnen passen.

Vennootschapsbelasting

Impact

Het VK treedt uit de EU met ingang van 30 maart 2019 (tenzij de EU-landen eenparig de tweejarige onderhandelingstermijn verlengen). Het gevolg van de Brexit is dat het VK niet langer onder EU-regelgeving valt. Dit betekent kort samengevat dat:

- De EU-richtlijnen op het punt van de directe belastingen (Moeder-dochterrichtlijn, interest- en royaltyrichtlijn en de fusierichtlijn) niet langer van toepassing zullen zijn op het VK;
- Een fiscale eenheid tussen Nederlandse entiteiten die verbonden zijn via in het VK gevestigde maatschappijen niet langer mogelijk is;
- Indien een Nederlandse vennootschap zijn zetel verplaatst naar het VK zal een exithoofding plaatsvinden waarbij de uitstelfaciliteit van artikel 25a IW niet van toepassing is;
- De antimisbruikmaatregelen die in Europees verband zijn genomen in de ATAD-richtlijn (ATAD1 en ATAD2) niet gelden voor het VK (ATAD1 geldt in beginsel nog wel vanaf 1-1-2019 tot het tijdstip Brexit);
- De Europese gedragscode groep kan geen oordeel meer vellen over schadelijke regimes in het VK. Het Forum on Harmful Tax Practices (OESO) kan dat nog wel

Daarnaast zullen als gevolg van de Brexit bedrijven vanuit het VK zich in Nederland vestigen. De behandeling van deze klanten met vaak fiscaal complexe kwesties leidt structureel tot extra werkzaamheden. Het gaat dan om het totaal aan belastingmiddelen: aangiften/vooroverleg bij de vennootschapsbelasting, maar ook de omzetbelasting en loonheffingsketen worden geraakt.

Acties

Er zijn maatregelen nodig om de gevolgen te beperken. Om de impact van de vestiging van bedrijven in Nederland vanuit het VK op de werkstroom van de Belastingdienst op te vangen, is structureel extra capaciteit nodig. Daarnaast loopt voor de meeste vennootschappen het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. De Brexit per 30 maart 2019 valt dus midden in het boekjaar. Eenvoudiger zou zijn om de fiscale gevolgen toepassing te laten vinden op boekjaren die aanvangen op of na 1 april. In dat geval hoeven er niet tussentijds boeken te worden opgemaakt en resultaten aan een deel van een boekjaar worden toegerekend. Hiervoor is echter wel wetgeving noodzakelijk. Er wordt vooral impact voorzien op de onderdelen Fusierichtlijn, Fiscale eenheid en Deelnemingsvrijstelling. Het gaat dan om de nodige extra verzoeken om vooroverleg door ondernemingen. Het vooroverleg zal zich met name richten op vraagstukken rond de rationalisering van de bedrijfsstructuur inclusief de zogenaamde vestigingsplaatsproblematiek. De piek ligt naar verwachting in de jaren 2019 en 2020 met een uitloop naar 2021. Gezien de ruim 3.000 klanten met een VK-relatie en de complexiteit van het proces wordt capaciteit beschikbaar gesteld. Zo wordt aan de extra verzoeken om vooroverleg gehoor gegeven. Ná 2019 beoordeelt de Belastingdienst de verwerking in de aangiften vennootschapsbelasting en wordt om extra toezicht(capaciteit) gevraagd.

FIOD

Impact

Een no-deal Brexit betekent dat werkzaamheden tijdrovender en complexer worden. Dit geldt voor opsporingshandelingen, zoals informatie-uitwisseling, maar ook operationele samenwerking in concrete onderzoeken en het afpakken van crimineel verworven vermogen. Ook worden de verschillen in jurisdicties groter. Dit betekent dat criminelen meer en andersoortige fraude kunnen plegen. Het aantal concrete signalen neemt dan ook sterk toe. De Brexit legt daarmee een groter beslag op de personele capaciteit van de FIOD. Een beperkt deel van de extra inspanning ziet op de belastingmiddelen en –processen. Een belangrijk deel wordt gevormd door extra signalen vanuit Douane en toenemende werkzaamheden op het gebied van witwassen, corruptie, terrorismefinanciering en samenwerkingsprojecten. Om uitvoering te geven aan deze werkzaamheden is extra capaciteit noodzakelijk.

Acties

De FIOD inventariseert hoe toekomstige samenwerking vorm krijgt. Ook de juridische basis voor het uitvoeren van werkzaamheden wordt geëvalueerd. Dit als gevolg van het wegvallen van Europese kanalen van informatie-uitwisseling en bestaande samenwerkingsvormen. Het is mogelijk dat aanvullende bilaterale afspraken noodzakelijk of wenselijk zijn. Voor de nationale uitvoering moeten afspraken worden gemaakt met het ministerie van Justitie en Veiligheid, in het bijzonder de afdeling voor internationale rechtshulp in strafzaken (AIRS). Het doel is om een zo kort mogelijke doorlooptijd af te spreken voor aanvragen met betrekking tot rechtshulp. Tot slot maakt het VK vanaf 30 maart 2019 niet langer deel uit van verschillende samenwerkingsgremia. Er wordt bekeken wat dit betekent voor de zittende partijen.

Invordering

Impact

Het proces wederzijdse bijstand bij de invordering tussen Nederland en het VK verschuift van Europees recht naar verdragenrecht. Er wordt tot eind maart gewerkt met de EU invorderingsrichtlijn (belastingen) en EG Premieverordening (sociale verzekeringspremies incl. Toeslagen excl. Huurtoeslag). Na eind maart is het Europees recht niet meer van toepassing en wordt overgestapt in alle gevallen naar twee invorderingsverdragen die tussen Nederland en het VK van toepassing zijn. Deze verdragen zijn qua uitvoering en proces in grote lijnen hetzelfde (eventueel aanvullen met: de richtlijn en de verdragen zijn voornamelijk gebaseerd op het OESO Modelverdrag). Het ligt daarom niet voor de hand dat er op dit vlak problemen in de uitvoering worden verwacht. Het voornaamste verschil is dus de plaats die de sociale premies en toeslagen (behalve de huurtoeslag) innemen, daarvoor is na maart geen internationaal instrument van toepassing.

Acties

Als actie moet de Belastingdienst zich voorbereiden op de overgang naar de andere internationale instrumenten. De twee instrumenten zijn naast de Europese instrumenten in specifieke gevallen al van toepassing. Ook met andere landen wordt al gebruik gemaakt van soortgelijke instrumenten zodat de overgang met betrekking tot het VK geen extra inspanningen vergt. Lopende verzoeken die zijn gedaan met toepassing van de Europese instrumenten verliezen na maart hun juridische grondslag. Deze verzoeken moeten beoordeeld worden of ze opnieuw moeten worden verzonden maar nu op basis van een ander internationaal instrument. De lopende verzoeken met betrekking tot sociale verzekeringspremies incl. Toeslagen en excl. Huurtoeslag komen eveneens te vervallen, maar kunnen niet worden vervangen.

Impact van een no-deal Brexit voor andere middelen

Beperkte impact

Bij een aantal middelen wordt een relatief beperkte impact verwacht bij een no-deal Brexit. Dit geldt voor de loonheffingen en sociale zekerheid, gegevensuitwisseling en toeslagen.

Loonheffingen

De Brexit verandert de toepassing van het bilaterale belastingverdrag, en daarmee het bepalen van het heffingsrecht, niet. De uitwerking van een Brexit heeft daarmee voornamelijk gevolgen voor de burger. Na een no-deal Brexit zonder maatregelen zullen werknemers uit het VK die in Nederland komen werken, een verblijfs- en/of een tewerkstellingsvergunning moeten hebben. Dit vraagt om extra toezicht daarop. Als een inkomende werknemer geen geldige verblijfs- en/of tewerkstellingsvergunning heeft, is er sprake van een anonieme werknemer. Het anoniementarief moet door de inhoudingsplichtige worden ingehouden en afgedragen of door de Belastingdienst moet worden nageheven.

Acties

De Belastingdienst onderneemt de volgende acties:

- De Belastingdienst bereidt zich voor op het eventueel naheffen van het anoniementarief door de mogelijke afname van het aantal buitenlandse inhoudingsplichtigen uit het VK.
- Bestaande aanwijzingen van buitenlandse pensioenregelingen moeten worden achterhaald en gewijzigd.
- Meer capaciteit door de toename in het aantal verzoeken voor toepassing van de 30%-regeling voor inkomende werknemers.

Acties

Dit leidt tot de volgende acties:

- Herziening afgegeven verdragsverklaringen;
- Geïntensiveerd toezicht op uitzendbureaus uit het VK en uitzendingen van en uit het VK.
- De verwerking van meer M-biljetten van Nederlandse burgers die geëmigreerd zijn.
- Een afwijkende aangifteprocedure in 2019 door het aangepaste tijdsvak.

Gegevensuitwisseling

De Brexit heeft invloed op zowel het nationaal inwinnen en verstrekken van gegevens als op het internationaal inwinnen en verstrekken van gegevens.

Nationaal

De bank en beleggingsproducten, verzekeringsproducten, Pensioen en handleidingen "Eigen Woning Lijfrente sparen" moeten worden aangepast. De Belastingdienst sluit aan bij de voorbereiding van banken. Die samenwerking is regulier ingeregeld. Wanneer door Brexit een wijziging optreedt van de gegevens die door fiscaal dienstverleners moet worden aangeleverd heeft dit impact op zowel de aanleveraars als de Belastingdienst. De laatste als ontvangende partij. Kleine aanpassingen die binnen de dan vigerende berichtstructuur passen zouden wellicht kunnen worden doorgevoerd. Dat is mede afhankelijk van de agenda van de betrokken partijen.

Internationaal

Hoe de internationale uitwisseling tussen Nederland en het VK gaat plaatsvinden is nog onbekend. In een no-deal scenario maakt het VK geen gebruik van haar aansluiting op CCN netwerk. Dit netwerk maakt automatische gegevensuitwisseling mogelijk. In dit geval moet uitwisseling plaatsvinden via een nieuw platform. Dit nieuwe platform, het CTS-platform, is in opdracht van de OESO gerealiseerd. Nederland maakt reeds gebruik van dit nieuwe platform voor het uitwisselen van berichten met derde landen. Het VK zal daaraan worden toegevoegd. De gegevens die voor een correcte adressering noodzakelijk zijn, moeten worden aangepast.

Toeslagen

Impact

Bij een no-deal Brexit is de EU-verordening niet meer van kracht. De impact van de Brexit op de toeslagen betreft ongeveer 1.000 personen die in het VK wonen en Nederlands pensioen of ander inkomen ontvangen. Deze burgers die op basis van de EU-verordening recht op toeslag hebben, verliezen dit recht als er geen maatregelen worden getroffen. Zij moeten bij de Belastingdienst terecht kunnen voor goede informatie. Hun toeslag zal door de Belastingdienst worden stopgezet.

Voor de burgers uit het VK die in Nederland wonen of werken en een toeslag hebben geldt (dit is een groep van ongeveer 8.500 burgers), mits zij een geldige verblijfstitel verkrijgen, dat het recht op toeslagen na de Brexit behouden blijft.

Acties

De volgende acties zijn nodig:

- Versturen van een brief in het geval van een no-deal zonder maatregelen. Burgers die het recht op toeslagen verliezen zullen persoonlijk worden geïnformeerd middels een brief. Deze brief zal moeten aansluiten of mogelijk moeten samengaan met andere 'Brexit communicatie' vanuit de ministeries of andere uitvoeringsorganisaties.
- Communicatie via de website van toeslagen bijvoorbeeld door een Brexit pagina.
- Inrichten overige dienstverlening.